

tüted haber bülteni

B A S I N A A Ç I K L A M A

TÜTED GENEL BAŞKANI AYKUT GÖKER,
ÜCRETLİLERİN VERGİ YÜKÜNÜN
AZALTILMASINI İSTEDİ.

"Asgari geçim indirimi konusundaki son hükümet tasarısı, dar gelirliyle alay etmenin ötesinde bir anlam taşımıyor."

"ASGARI GEÇİM İNDİRİMİ, GERÇEKTE ASGARI GEÇİME OLMAK ÜZERE BİR RAKAMLA YÜKSELTİLMELİ."

"Yalnızca ücretlilerin yararlanacağı ve halen ayda 150.-TL olan özel indirim asgari ücret düzeyine çıkarılmalıdır."

"ASGARI ÜCRET VERGİYE ESAS ALINAN MATRAHTAN DÜŞÜLMELİDİR."

Ankara, 30.Mart.1977

İm Teknik Elemanlar Derneği TÜTED Genel Başkanı Aykut Göker yaptığı bir açıklamada, ücretlilerin üzerindeki vergi yükünün azaltılmasının acil bir ihtiyaç olduğuna, asgari geçim indirimini yükseltmek suretiyle bu yükü azaltmayı amaçladığı iddia edilen son hükümet tasarısının bu konuda yetersiz kaldığını belirtmiştir. Mevcut yasalar ve bugünkü uygulama ile ücretliler dışında kalan gelir gruplarının vergi kaçırmasının adeta teşvik edildiğini anlatan Göker, Anayasanın herkesin mali gücüne göre vergilendirilmesini öngören 61. maddesinin yaşama geçirilmesini istemiş ve "eğer ücretlilerin vergi yükü gerçekten azaltılmak isteniyorsa, herşeyden önce asgari geçim indirimine esas olarak belirlenecek ücret miktarı bugün için gerçekten ücretlilerin geçimini sağlayacak bir rakama yükseltilmelidir" demiştir. Asgari geçim indirimi konusunda hazırlanan hükümet tasarısının, dar gelirli ücretlilerle alay etmenin ötesinde bir anlam taşımadığını belirten TÜTED Genel Başkanı, açıklamada özetle şu görüşlere yer vermiştir:

"Ülkemizde vergilerin ağırlığının sabit gelirli ücretliler üzerine yüklendiği açık bir gerçektir. Resmi rakamlara göre, 1962 yılından bu yana sanayicilerin, tüccarlar, çiftçilerin ve serbest meslek erbabının ödediği gelir vergisi, sabit gelirliilere oranla gittikçe azalmaktadır. Son rakamlar, ücretlilerin gelir vergisi içindeki payının yüzde 69, buna karşılık ulusal gelirin yüzde 68'ini alan sanayiciler, tüccarlar, çiftçiler ve diğerlerinin payının yüzde 31 olduğunu göstermektedir.

ÜCRETLİLERİN DIŞINDAKİ GELİR GRUPLARININ VERGİ KAÇIRMASI ADETA TEŞVİK EDİLİYOR

"Ücretlilerin gelir vergisi anında kesilmektedir. Oysa, ücretlilerin dışında kalan gelir gruplarına vergi ödeme konusunda geniş olanaklar tanınmıştır. Mevcut yasalar ve bugünkü uygulama, ücretliler dışındakilerin vergi kaçırmasını adeta teşvik etmektedir. Maliye Bakanlığı, vergi mükelleflerinin ancak yüzde 3 ila 7'sini denetleyebilmektedir. Vergi uyumsuzlukları ortalama 3 ila 7 yılda çözülebilmektedir. Bu konuda, kaçırılan vergi, SSK primi ve diğer kamu alacaklarını bağışlayan son Af Yasası, siyasal iktidarların vergilendirme politikası anlayışının çok belirgin bir örneğidir.

HÜKÜMET TASARISI ÜCRETLİLERLE ALAY EDİYOR

"Bugün için, ücretlilerin vergi yükünün azaltılması, dar gelir lilerin eline geçen sınırlı paranın bu yolla bir miktar artırılması, acil bir görev olarak belirmektedir. Bu doğrultuda gittikçe artan tepki ve talepler, sonunda hükümeti de asgari geçim indirimini artıran bir yasa tasarısı hazırlamak zorunda bırakmıştır. Bu dönem meclislerde görüşülmesi olasılığı gittikçe azalan bu tasarıya göre, asgari geçim indirimi iki misli, özel indirim miktarı ise bir misli artırılmaktadır. Tasarı, bu oranlara ancak 1980 yılında ulaşılmasını öngörmektedir.

"Neresinden bakılırsa bakılsın bu tasarı, dar gelirliyle alay etmenin somut bir belgesidir. Sonunda tasarı kanunlaştığı takdirde, 12. dereceden bir memurun eline ancak 99 TL daha fazla geçebilecek, 7. dereceden bir memur 118 TL daha fazla alabilecektir. Bugün gittikçe ağırlaşan pahalılık karşısında tasarının öngördüğü artış tek kelimeyle gülünçtür.

ASGARI GEÇİM İNDİRİMİ GERÇEKÇİ RAKAMLARA YÜKSELTİLMELİDİR

"Eğer ücretlilerin vergi yükü gerçekten azaltılmak isteniyorsa, bu tasarıda olduğu gibi, vergilendirme tekniğindeki bazı 'hile-i şeriye' düzenlemelerinin ötesinde ciddi yaklaşımlar gerekir. Herşeyden önce, asgari geçim indirimine esas olarak alınacak ücret miktarı, bugün için ücretlinin gerçekten asgari geçimini sağlayacak bir rakama yükseltilmelidir. Ve eğer gerçekten ücretlilerin vergi yükü azaltılmak isteniyorsa, bir ölçüde vergi adaleti sağlanmak isteniyorsa, SAYIŞTAY DENETÇİLERİ DERNEĞİ Başkanı Sayın Musa Özdemir'in kamu oyuna açıkladığı gibi 'yalnızca ücretlilerin yararlanacağı ve halen ayda 150 TL olan özel indirim asgari ücret düzeyine çıkarılmalı, asgari ücret vergiye esas alınan matrahtan düşülmelidir.' Bu yapılmadığı sürece, vergi yasalarında yapılacak uyarlamalar ciddiyetten uzak kalmaya mahkumdur."

ALINABİLECEK ÖNLEMLER

Vergi adaletsizliğinin, kapitalist düzenin doğal bir sonucu olduğunu söyleyen TÜTED Genel Başkanı Aykut Göker, " Bugün vergi sistemimizde ücretlilerin aşırı bir yük altında tutulması kuşkusuz bir rastlantı değildir, siyasal iktidarların kendi sınıfsal yapıları sonucu uyguladıkları politikanın kaçınılmaz bir gereğidir." demiştir. Buna karşın, ahayasanın 61. maddesindeki "herkes mali gücüne göre vergi ödemeli" ilkesinin yaşama geçirilmesini talep etmenin bütün emekçilere acil ekonomik mücadele hedefleri arasında yer alması gerektiğini belirten Göker, kısa dönemde şu önlemlerin getirilmesini istemiştir:

- . Asgari geçim indirimi gerçekten asgari geçimi sağlayacak bir düzeye çıkarılmadır.
- . Yalnızca ücretlilerin yararlanacağı ve halen ayda 150 TL olan özel indirim asgari ücret düzeyine çıkarılmalıdır.
- . Asgari ücret vergiye esas alınan miktardan düşülmelidir.
- . Vergi tarifesi ücretlilerin yararına yeniden düzenlenmelidir.
- . Anayasaya aykırı olan Mali Denge Vergisi, ücretlilerden alınmamalıdır.
- . Sermaye sahiplerinin yararına ayrıcalıklar yaratan muafiyetler ve istisnalar kaldırılmalı, gelirler kazanıldığı yıl içinde vergilendirilmelidir.
- . Vergi kaçakçılığına olanak tanıyan Vergi Usul Yasası değiştirilmelidir.
- . Vergi denetlemesinin gerçekten yapılabilmesine olanak verecek önlemler vakit geçirilmeden alınmalıdır.